

CORONÆ
DVODECIM CÆSARVM
AVSTRIACORVM

Radius Secundus,

S I V E

ALBERTI I.
TRIVMPHATORIS
Elogium.

HISTORIA.

Eodem jure, quo Victórias sequuntur Triumphî,
Victoriosum sequitur Triumphator

RUDOLPHUM ALBERTUS.

Primi Imperatoris Austriaci Primus Filius.

Austriæ Archiducum primus Parens,

Vnum sequitur ut multos præeat.

Magno Austriacæ fæcunditatis augurio

Quæ primo in partu Parentem peperit,

Vt unius filij gesta essent omnium Nepotum

HISTORIA.

Novum Austriacorum Archiducum Alphabetum.

A primâ Alphabeti littera auspiciatus est,

Quam, ut in capite nominis sui circumferat dignè,

Binis à LINEIS mutuavit

Habsburgicâ & Hohenburgicâ,

Quibus ipse transversalis LINEA superinducta est,

Quando primus huius deficientis , illius novo splendore orientis
 Extrema coniunxit in ANGLVLM.
 Vel ideo dicendus AVGVSTISSIMÆ DOMVS
 AVSTRIACÆ LAPIS ANGLVLARIS.
 Hunc lapidem antemurale sibi esse voluit in Bohemico prælio
 Rudolphus ,
 Atque ut firmum esset ,
 SIGNO SANCTÆ CRVCIS munivit.
 Iussitque inter signa Austriæ , & Imperij hoc sibi signum à Filio præferri:
 Vt vindicaret imperia eodem ritu , quo acceperat ,
 DEVM sequendo.
 Primum Sacramentum sceptri loco ad Crucem acceperat
 Hinc cum ad debitum Cæsari Sacramentum reluctantem conaretur
 adducere ,
 Crucem ad manum habere voluit.
 Tam sibi amatam , quàm amatus Filius ,
 Cui credidit quod habuit optimum.
 Non satis Christianus erat Ottocar , cùm ad hoc signum iurare noluit.
 Hinc funestâ suorum clade sustinere priùs debuit
 Baptismum sanguinis.
 Patrinum priùs veneratus , quàm Cæsarem.
 Meretur singularis Alberti in crucem pietas singulari
 idiomate celebrari.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΗΣ.

Ἐπὶ τὸν Ἰ Νικητικώτατου γονέου θρόνον
 ἔδεις ἀμεινον.
 ἢ Θελαμβευτῆς ὁ ἦδς
 ἀναβαίνει.
 Πρῶτου τῆς Αυστρίας Αρχηγέμων
 μετὰ τῶν πολέμων ταῖς νίκαις
 μεταξύ τῶν νικῶν τοῖς Θελάμβουσι
 γεγονώς,
 ἐθμελιώθεισαν ἀπὸ τοῦ μεγάλου γονέου Αυστριακὴν τὴν Αρχὴν
 ἑξάντηθέντων δωδέκα πολέμων,
 δωδεκάκις νικητῆς. Ἐ Θελαμβευτῆς,
 δέσωσε.
 τὴν ῥάμην ἐκ τῶν σαυραῶν
 τῆς τῶν βασιλειῶν εἰσσεως
 ἑλαμειθείς
 τὴν Αυστριακὴν πάντα τῶν ἰσθμῶν.

πὰς ἑαυτῆ νίκας
 Διὸ τῆς εὐσεβείας αἰεὶ ἤρχετο.
 οὕτω γὰρ
 ἐν Βοημικῇ εἰς τὸν Οπποκαρόν μάχη,
 τῇ μὲν λαίᾳ τὴν τῆ ἑσαυρωθέντ^ο Χελισῆ εἰκόνα,
 τῇ δὲ δεξιᾷ χειρὶ τὸ πολεμικὸν τὸ ξίφ^ο
 εἰς ἐχθρὸν σπάζουσ,
 ζηλήμονι τῇ δὲ μεγάλῃ Κονσταντίνῃ εὐδαιμονίᾳ
 ἐν ταύτῃ σημάϊα ἐνίκησε
 εὐσεβῆς ὁ ἦος,

εὐσεβῆς ὁ γονεὺς ὁ ΡΟΥΔΟΛΦΟΣ
 Ἀντὶ τῆ σκήπτρα χηρασίμεν^ο
 Αυστριακὴν τὴν ἀρχὴν κατίσαστο.
 οὕτω δηλαδὴ
 τοῦτο μέγα κ' αἰώνιον τὸ τῆς Αυστριακῆς ἀρχῆς ἑάρε^ο
 μόνω χεδόν τῆ τσαυροῦ,
 τῆτὸ ἐστὶ
 τῷ τῆς εὐσεβείας ὑποθέματι
 βεβαιούται.

Albertus igitur crucem ferendo manum assuefecit ad sceptrā,
 Dicitur Vicarius Imperij simul, & Archidux Austriae;
 Illud Parenti, hanc sibi gubernavit
 tamdiu feliciter,
 Quam diu regi se credebant populi ab Alberto,
 Quod maximo suo periculo periclitantes
 Non prius deprehenderunt, quam ipsi in facinore deprehenderentur;
 Conclufi enim ab eo quem excluserunt,
 Senferunt, quem audire noluerunt.
 Et vbi primum ultor factus est, qui Altor erat,
 Fame laborare coeperunt:
 Usq; adeo jam tunc comunis suorum annona facti sunt, quoru Imperium
 coepit à P A N E
 Cum igitur uno è pectore, in id Vienna conspiraret,
 Vt animam suam expiraret,
 Brevi ad agonem deducta est
 moritura;
 Nisi Albertus Austriam suam maluisset habere corpus,
 Quam cadaver.
 Effusa namque Vienna supplicem stitit se Alberto,
 Certa de veniâ, quam ab eo precabatur, qui
 Non tam perfidis, quam perfidiâ irascebatur,
 Et satis habebat supplicij in pœnitentiâ
 modò sincera esset.
 Ne proinde fucum in eâ suspicaretur Albertus,

Frontem & pedes denudarunt !
Nondum tamen Alberto erat satis nuda veritas ;
Quia vitæ alimoniam mortis pabulum sensit.
Ne enim viveret Princeps, cuius beneficio vivebant indigni vitâ,
Venenum epulis miscent :
His accubuit Albertus, ut occumberet,
Nisi nullum eis ferculû noceret, quibus unum ferculum tantum profuit.
Mira res :

Qui nunquam vixit, ut ederet, hic ne quidem edit, ut viveret.
Felicissimus planè futurus,
Si convivas habuisset quos habuit obsonatores:
Quamquam anguibus venena non nocent.
Non debebat quidem ullius manu cadere Albertus,
Nulla tamen minus, quàm suâ :
Ne ipsa scelestâ fieret, quòd innocentem occidisset,
Qualem fuisse Albertum, vel inde intelligas,
Quòd vix ingestum virus præcordia senserint,
Ut quæ nihil illi simile continerent.
Atque ideò unâ viâ ingressum toxicum, triplici viâ egreditur,
Tanquam in statu esset violento,
Quamdiu erat in Alberto.
Centrum sibi quæsiturum in ijs, qui propinarunt,
Ad illos deproperat.
Nec satis uno in ore viâ inveniens
Naribus, auribus, oculis erupit.
Tot vijs quot sensibus !

Quàm prope tunc erat, ut uno in morsu Mors ingrederetur in Albertum,
Quæ pridem uno in morsu erat ingressa in Mundum.
Jam scio, quid in Alberti manibus negotij habeat gestata Crux :
Venenosus illa morsus curat.
Nihil proinde Venenum in Alberto læsit, præter
Oculum & colorem,
Et per omnem vitam Albertum fecit Monoculum & pallidum,
relinquens cæcæ & pallidæ mortis reliquias,
Ut quisque tanti facinoris reus in vultu Principis legeret
Quid mereretur,
Timeretq; semper, ne relicto Principe alter oculorum peregrinus
Dum perfidiam scrutatur, etiam in se incidat.
Vter oculorum amissus sit, non recitant Fasti,
si Dexter fuit,

Ex eâ die non nisi sinistro oculo aspicere potuit Parricidas :
    si sinister fuit,
Primus omnium Albertus cum hostibus suis egit Austriacè,
    Quos ex ea die *ne sinistro quidem oculo* aspexit.
Quanquam quid inimicos voco, qui beneficium Alberto fecerunt,
    Cum fenestram clauerunt per quam mors ingreditur.
Vestrum vobis ipsis consilium pessimum est, qui patraistis:
Si enim justissimæ iræ fulmina in vos eiaculabitur Albertus,
    Certius vos tanget altero oculorum clauso.
Ipse interim fatis videbit , quando à multis videbitur
    Diei factus iam similior ,
    Qui tantum uno oculo multos videat,
    Cum multi oculi tantum videant unum.
Sed unus sine multis , multi non sine uno.
Vna in unius pulcherrimi syderis occasu iactura est.
Alias mortes Principum prænunciare solent novorum syderum ortus.
Hic mortem Cæsaris prænunciavit novi syderis occasus.
Eodem tempore, quo Albertus videre , Rudolphus vivere desijt,
    Illi pars vitæ optima , huic tota vita perijt :
    Vnum ille , alter utrumq; oculum clausit.
Vel proprio è vultu impendit paterno funeri facè Filius pius.
Quanquam, quid oculi tunc profunt Austriacis, quando Sol occumbit,
    Austria?
Quod Solis occasus in Cælo, hoc mors Rudolphi in Alberto relinquit:
    Noctem.
Atque, ut de hoc nihil dubites, stella iam in cælo apparet Austriacò,
    Nova soboles Alberto nascitur,
    Ita rapinam suam Fortuna exsoluit.
    Vnum sydus eripit, alterum reddit.
Nova stella reges olim ad novi Regis regiam deduxit,
    Ne dubita Alberte, iam es in viâ ad Coronam;
    Iam enim vidimus stellam tuam in oriente.
    Et planè sic factum est,
Cum successorem sibi Albertum Rudolphus destinat , moritur ,
    Tanquam vivere vellet in filio ,
Et cum efficacem hanc voluntatem DEVS haberet, voluit esse ultimam
Nihil quod imperio legaret pretiosius invenit Rudolphus moriens
    Quàm vivum Albertum :
Nec melius mortuo illud parentare potuit Rudolpho ,
    Quàm filium accipiendo in Parentem.

Ne tamen tumultuario opere res ista fieret,
Tempore eguit, uti solent quæ sunt optima.
Adolpho primum corona delata est & purpura:
Quæ cum non à Rudolphi sanguine ruberet.
Translata est in Albertum.

Ne tantum in uno colore videretur Austriacus,
Vetus rapina restituta est
Et pallido additus rubor.

Prius Alberto se debebat Imperium, quam Imperio se deberet Albertus,
Ad imperandum rogari debuit,
Ut in ipsâ coronâ plus beneficij daret, quam acciperet,
DEI ritu,

Cui munus dare potuisse, novum munus est.
Tam procul ab Imperij metâ distabat Albertus, quam procul Adolphus
à Morte,

Cumque ad æquipondium suspendisset utrumque Iustitia,
Non poterat alter surgere, quin alter caderet.
Durissimus plane lapsus est Imperio excidere.

Hinc ut casus ille fieret mollior, fortuna eum fieri voluit in
Valle rosarum.

Et ubi melius lis fieret de purpurâ, quam inter rosas?
Vbi certius auspicaretur iter ad montem gloriæ Albertus? quam à valle?
Neque alius decebat eos locus, qui descendebant in arenam.

Pugnaturi multorum manu & una, suorum & suâ,
Cum in validissimo quisque exercitu manum suam,
Et validissimum quisque exercitum haberet in manu suâ.

Quam augustum illud hastiludium fuit,
Vbi *annulus corona, annuli gemma erat pomum imperiale.*

Hoc è veteri suâ arbore decuti non poterat,
sine ictu tam valido,

Vt ipsam planè illius arborem sterneret
Adolphum,

Arbori simillimum vel ideò,

Quòd suo ipse ex imperio sibi fecerit umbram Mortis,
Maximè quando primo ictu Albertus ei diem eripuit, cum
oculum eruit

Vt diem clausurus ab oculo inciperet.

Quod toto orbe natura distinxit in unam Albertus vallem coegit

Solem Orientem & Occidentem.

Et quis non tunc felicissimo Alberto *Bonam Diem?*

Quis

Quis non infelicissimo Adolpho precaretur *Bonam Noctem*?
Quæ ad cæteram infelicitatem illud insuper infortunij habuit,
Quòd cùm in alijs noctibus lampades accendi soleant,
In ipsâ unâ lampas extincta sit.

Et miraris adhuc in tam altâ nocte Adolphum cecidisse?
Ego verò nihil miror.

Victum Adolphum, cùm Victori Alberto herbam porrigere vellet,
eam in terrâ quærere;
Neque enim iam etiam vt olim

Imperium summum Romæ habebit,
Qui primus vestrum, ô Cæsares! osculum Matri
tulerit.

Ex quo Austriacorum imperia originem habent è cælo,
Eorumq; *LEO* Habsburgicus *cæruleâ* fulget *Coronâ*,
Nihil in ea juris tellus habet.

Quanquam & ipsa regi malit ab Alberto,
Qui imperia non eripit, sed accipit:
Nec ferè aliud agit, quàm quòd viam sibi sternat,
Per quam aliorum manibus deducatur,
Ne unquam nolentibus imperet.
Alios ille trahit, ut ab alijs trahatur
Magnes Regnorum.

In Serenissimo maximè Germaniæ Septemviratu,
Cùm omnium in se suffragium attrahit,
Qui maximus ipse sibi erat suffragium.

Salutatur ergo communi voce Neo-Imperator Albertus,
Atque si imperialis Aquila vocalis esset, omnium una loco diceret

Ave Cæsar Victor Imperator.

Planè Cæsar

Dicitus à cædendo, postquam duodecies hostem cæcidit.

Huic ergo novum dicat Musa

Pæana.

Verum est, credite Posteris:
Isto non alius fortior (alite
Seu fumantia, Pegasi
Plantâ protereret belliger æquora,

Seu nudo premeret pede)
 Natis in jugulum ludere spiculis,
 Et pulchræ impavidam neci
 Objectare animam, perquè natantium in
 Cædis purpureo mari
 Turmas (dum calidus Mars furit) hostium,
 Certi vulneris arbitram
 Exercere manum, quam neq; Scevolæ
 Exæquet mucro perfidus ;
 Quàmvis hastiferæ grandinis aliger
 Denso depluat agmine
 Turbo, nec volucrem penè volantium
 Sylvam perferat ensium
 Fatalis chypei margo, sed aureum
 Fulgentis galeæ jubar
 Torvam missilium non minùs imbrium
 Nubem vertice nobili
 Ad sævi invidiam sustineat Patris,
 Cui fontis lituo tubæ
 Permisti fremitus, sanguineis placent
 Cui tinctæ lacrymis dapes.
 O Lux ! belligeræ Mars Alemanniæ
 O Alberte ! nec Hectoris,
 Ferro Dardanidæ, nec Cythereij
 Durà Anchisiadæ manu,
 Non Pyrrho Danaûm, non Phrygio minor
 Bellator Telamonide.
 Quot lucis rosæ purpureus Pater
 Titan, signa frementibus
 Lustrat quadrijugis, tot tibi ferreâ

Rumpenti cuneos manu ,
     Ac instar trifidi , (qui geminam cadens
 Dat stragem , & dubius furit
     In regna & populos) turbinis , hostium
 Cum vasti fremitu ætheris ,
     Avellenti animas , tot tibi Martij
 Victori Domino æquoris
     Inscripsit galeis & clypeis super
 Mavors signa , tot ardua
     Tangentem meritis sydera verticem
 Victor bellipotentibus
     Turмали fremitu cinxit adoreis.
 Illo iudice debuit
     Bellatricem animam , nec meritam mori ,
 Formosi super ætheris
     Structas sydereâ Iaspide Porticus
 Vel Titbanis eburneus ,
     Vel Phœbæ ignipotens ducere cornipes ,
 Vel qui Leucothoën vehit ,
     Iam tum , sanguineâ cum trepidus nihil
 In Scenâ , inter abeneos
     Armorum proceres , jam rigidum trucis
 Vultum indutus Achillei ,
     Non unam oppositi Teutonis asperâ
 Trojam dirueres manu ;
     Iam campi patulâ miles in areâ
 Pellæo juveni pares
     Sectatus furias , omnia prælio
 (Utcunquè obstitit æmula
     Pugnantum rabies) vindice sterneres ;

Dum victoria candidis
Prætervecta rotis, panderet Austrio
Dignam Cæsare lauream.
Ergo terrigenæ Patris amabilem
Quàmvis destituas domum,
Ereptus famulæ Martius Austriæ
Cæsar; sed tamen aurei
Nequaquam Ebsij jungeris indecens
Sanctis Advena Manibus.
Te plorat liquido defluus alveo
Ister nobilium satur,
Et prægnans calidis fletibus annum.
Sed nos nectareæ Spei
Perfundit medico fonte salutifer
FERNANDVS *Patriæ Pater,*
Quem Quartum patrij nominis asseret
Hæredem Austria nobilis.
Huic pulcher decimo fœnore creditas
Mavors reddet adoreas.
Æternus Superùm hic statuit Pater.

Ita ex Alberto ominor **FERDINANDO**
 non nisi aurea sæcula!
 Postquam ad novi sæculi auspiciu, ferreum clausit, aureum incæpit
 sæculum Albertus.

Factus ex milite Imperator tanto omnium Iubilo:
 Ut vel inde duplici titulo añus ille dici posset
Iubilæus.

Nisi **Extrema** gaudij occupasset luctus;
 Alberto Saxonix Duce concurrentis turbæ mole oppresso.

Hic Si aquæ multæ populi multi
 verè
 Intraverunt aquæ usquè ad animam.
 Novam in orbis teatro personam acturus Imperator,

Tam

Tam copiosum habuit spectatorem, ut theatrum omnes non caperet :
Hinc uni excedendum erat.

Ita plerumquè fit :

Scenam unus aperit, alter claudit, & omnes non nisi per intervalla
actores sumus.

Vna dies Vni nomini Vitalis, & fatalis fuit,
Vnum imperio intulit, unum *extulit* Albertum.

Hic verè iam Alter in alterius vitâ VIXIT.

Et tametsi alter in alterius morte non sit mortuus,
Didicit tamen se moriturum.

Vnâ hac eximius prærogativâ,
Quòd eam didicerit doctrinam sine timore,
Quam nemo exercet sine dolore.

Neq; enim mortè timuit qui fovit, & toties ante oculos habuit, quoties
Nepotem suum aspexit Ioannem,

Quem à Rudolphi fratris Morte accepit in filium,
Sed Matrisantem, ut pote Nepotem Ottocari.

Bis senis annis opus habuit ut vitam ei conservaret,
A quo ipse fuerat amissurus.

Fecit ille hunc sibi, si nullâ aliâ lege fuisset, vel proprio à sanguine
Consanguineum.

Accepitquè in tutelam, à quo ipse tutus non erat.

Quid non facit libido regnandi!

Vt Princeps fieret, Parricida factus est Ioannes.

Plerumquè ante ætatem sapere, est infania!

Cadit itaque à puero, à quo tot virorum millia ceciderunt.
scis quomodo?

In frænum Parentis irruit, quod dudum ferre non potuit
Effrenis iuvenis,

Alij equo insidentè triplici vulnere in capite collo & latere conficiunt.
confectum inter gramina deponunt.

Quanta tunc *Cedrus* erat inter *Myricas*!

Sed Cedros etiam ut gramina mors metit.

Flumen transiverat Albertus,

Et vel in ipso *portu* fecit vitæ *naufragium* : Vel in vitæ *naufragio*
portum invenit.

Vix balneo egressus, novum balneum ingressus est
sanguinis sui.

Conjugem invisere destinans, magnos Avos invisere iussus est.

Patrum ingressus viam eo die, quo Pater Alberti natus est.

In tumulum denique collectus,
Vix uno palmo ab Adolpho sepelitur, à quo toto pectore dissidebat vivus.
Cujus sacris cineribus sacra lingua parentet.

אלברתש א שרי

אהב שפתיים מאן ורצתי

מוקלתי בחדולך רשתי

מיגבר לחרוהך גרתי מתי:

Parricidale facinus vindicavit Numen.

Joannes, cum unam Vitam Cæsari eripuisset, quatuor vitas egit,
ne unam ageret suam,
Factus è Principe mendicus primò, mox colonus, mercator etiam, deniq;
Cœnobium ingressus serò, & serò pœnituit maturè nimis suscepta
consilia.

Conjuratorum unus ad belluina pascua justè damnatus.

Quam inter homines perdidit, inter Bruta jussus est discere
Humanitatem.

Sed ubi discet humanitatem, qui eam inter Austriacos frustra didicit ?

Quemvis impunè lædunt Austriaci;

Quia semper fontes lædunt.

Nemo impunè lædit Austriacos;

Quia semper infontes lædit.

Cum illi vulnera faciunt, sanant.

Cum patiuntur, vulnerant.

Itaque

Discite Iustitiam moniti, & non lædere Divos,

olim Albertos,

Nunc

F E R D I N A N D O S.

